

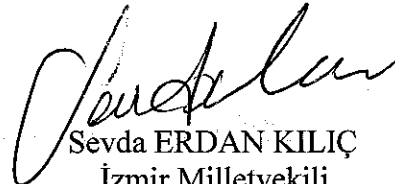

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 9. 11. 2021
Sayı : 1945

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Sevdâ ERDAN KILIÇ
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 10 Kasım 2021	
Esas No: 2/3934	

TBMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİGİ	
10	10 Kasım 2021
Numara:	

TBMM	
GENEL EVRAK	
10	10 Kasım 2021
No.	909830
EİYS'ye AKTARILMIŞTIR	

GENEL GEREKÇE

Devletlerin temel fonksiyonlarını yerine getirmek için gelire ihtiyaç duymaları, vergi toplama gerekliliğini ortaya koymaktadır. Devletlerin belirli hizmetleri karşılayabilmesi, çeşitli kaynaklardan finanse edilen kamu gelirlerine bağlı olmaktadır. Bu kaynakların en önemli kısmını vergiler oluşturmaktadır. Ancak vergilerin de vatandaşlardan, gelir düzeyleri oranında alınması, yani "az kazanan az vergi, çok kazanan çok vergi alınması" önem arz etmektedir. Türkiye'de vergi yükü oranlarında değil, vergi yükü dağılımında sorun yaşandığı görülmektedir.

Düşük gelirliilerin vergi dilimlerinden kaynaklanan kayıpları, bu bireylerin başta temel ve zorunlu harcama kalemleri olmak üzere asgari yaşam standartlarını doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle Gelir Vergisi Tarifesi'nde ücretliler lehine bir düzenleme yapılması gerekmektedir. Devletin, sosyal hukuk devleti ilkesinin gereği olarak, vergi adaletinin gerçekleştirilmesi yoluyla sosyal adaleti sağlama, ekonomik ve sosyal dengeyi oluşturma yükümlülüğü bulunmaktadır.

Mevcut Gelir Vergisi Tarifesiyle; pandemi koşullarında hayat pahalılığı ile işsizlik mengenesi arasına sıkıştırılan milyonlarca işçinin, emekçinin gelir vergisi yükü katlanamaz boyutlara ulaşmıştır. Bu Gelir Vergisi Tarifesi, Türkiye'de yıllardır devam eden adaletsiz vergi sisteminin özeti oluşturmaktadır. Mevcut sistem sermayenin, patronların lehine yönelik düzenlemeler içermektedir. Milyarlarca Lira kar elde eden holdingler ve firmalar rutin haline gelen aflar, indirimler, yeniden yapılandırmalarla veya sürekli zarar göstererek bir asgari ücretliden daha az vergi ödemektedir. Buna karşın bordroluların maaşlarından-ücretlerinden kaynakta peşin peşin kesilen gelir vergisi tutarları her yıl daha fazla artmaktadır. Milyonlarca kamu emekçisi ve işçinin bir üst vergi dilimine her yıl daha erken girmesi için vergi dilimi artışları da bilinçli olarak düşük tutulmaktadır.

Gelir vergisi dilimi tutarları belirlenirken ne çarşıda pazarda yaşanan gerçek enflasyon ne de reel ekonomik büyüme rakamları dikkate alınmamaktadır. Hatta söz konusu tutarlar belirlenirken, TÜİK tarafından açıklanan "sahte enflasyon verileri" bile dikkate alınmamaktadır. Türkiye'de kamu çalışanlarının maaş artışlarında, TÜİK tarafından açıklanan, çarşı ve pazardaki gerçek hayat pahalılığı ile yakından uzaktan bir ilgisi olmayan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) verileri temel alınmaktadır.

Oysa işçiler ve kamu çalışanları için her yıl yenilenen Gelir Vergisi Tarifesi belirlenirken, Ekim ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi'nde (Yİ-ÜFE) meydana gelen ortalama fiyat artış oranı, yani Yeniden Değerleme Oranı referans alınmaktadır. Ancak mevcut Gelir Vergisi Kanunu'nda ve Vergi Usul Kanunu'nda hükümete gelir vergisi dilim tutarlarını Yeniden Değerleme Oranlarının altında ve üstünde belirleme yetkisi verilmiştir. Bu yetki 2018 yılına kadar Bakanlar Kurulu, 2018 yılından sonra ise Cumhurbaşkanlığı tarafından hep bordrolular aleyhine kullanılmış, Yeniden Değerleme Oranlarının altında belirlenen oranlarla gelir vergisi dilim tutarları düşük tutulmuştur. Böylece milyonlarca ücretlinin daha yılın ilk yarısında bir üst vergi dilimine girmesi sağlanmış, dolayısıyla bordrolulardan kesilen gelir vergisi tutarları her yıl daha fazla artırılmıştır. Gelir vergisi dilim tutarları, Yeniden Değerleme Oranında bile arttırılmış olsa; ortalama 4.500 TL net maaşı olan, 15 Ocak 2021 tarihinden itibaren enflasyon ve enflasyon farkıyla maaşı 4.800 TL olan çalışan, yüzde 20'lik ikinci vergi dilimine Temmuz ayında değil Eylül ayında girmiş ve böylece maaşından üç ay daha az vergi kesintisi yapılmış olurdu.

Türkiye'de vergi oranlarının, dünya ülkeleri ile kıyaslandığı zaman çok yüksek olmadığı görülmektedir. Ancak Türkiye'de vergi yükü bakımından oranda değil, yükün dağılımında adaletsizlik yaşanmaktadır. "Az kazanan az, çok kazanan çok vergi alınması" temel ilkesi, Türkiye'de kayıt dışılık, yüksek vergi kaçağı ve diğer nedenlerle yeterince uygulanmamaktadır.

Türkiye’de vergi adaletinin bir an önce sağlanması adına; iğneden-ipliğe her şeye yüksek oranlarda zamların geldiği, hayat pahalılığının giderek arttığı, halkın alım gücünün düştüğü, çarşı-pazardaki fiyatların çok yüksek seyrettiği bir ortamda Gelir Vergisi Tarifesi’ndeki rakamlarda ve oranlarda yeni bir düzenlemeye gidilmesi gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile Gelir Vergisi Tarifesi'ndeki rakamlar ve vergi oranlarında değişikliğe gidilerek, ücretli çalışan işçi ve memur kesiminin maaşlarındaki vergi oranının düşürölmesi; böylece, hayat şartlarının giderek zorlaşması ve bütün ürönlere zam gelmesi nedeniyle alım gücü giderek azalan bu kesimin ekonomik olarak rahatlaması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 Tarihli ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 103 -

Gelir vergisine tabi gelirler;

Gelir Vergisi Tarifesi (Ücretliler Dışındakiler İçin)						
38.000	TL'ye kadar					10,00 %
76.000	TL'nin	38.000	TL'si için	3.800 TL	fazlası	15,00 %
152.000	TL'nin	76.000	TL'si için	9.500 TL	fazlası	22,00 %
700.000	TL'nin	152.000	TL'si için	26.220 TL	fazlası	30,00 %
700.000	TL'den fazlasının	700.000	TL'si için	190.620 TL	fazlası	40,00 %

Gelir Vergisi Tarifesi (Ücretliler İçin)						
38.000	TL'ye kadar					0,00 %
76.000	TL'nin	38.000	TL'si için	0 TL	fazlası	10,00 %
152.000	TL'nin	76.000	TL'si için	3.800 TL	fazlası	15,00 %
304.000	TL'nin	152.000	TL'si için	15.200 TL	fazlası	22,00 %
700.000	TL'nin	304.000	TL'si için	48.640 TL	fazlası	30,00 %
700.000	TL'den fazlasının	700.000	TL'si için	167.440 TL	fazlası	40,00 %

Oranında vergilendirilir.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

